**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**
**ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
_____Володимир ЯСЛИК

# РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# «АРХІТЕКТУРА БУДІВЕЛЬ І СПОРУД»

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма Будівництво та цивільна інженерія

Освітньо-професійний ступінь – *фаховий молодший бакалавр*
Статус дисципліни – *обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання – *українська*

Івано-Франківськ, 2026

Розробник:
**ГОНЧАРИК Андрій Петрович** – спеціаліст першої категорії, викладач циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

**Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії**
з архітектури, будівництва та дизайну.
протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.
**Голова циклової комісії** **Катерина ГУСАР**

**Схвалено методичною радою**
Фахового коледжу
ЗВО «Університет Короля Данила»
протокол від № 1 від «27» серпня 2026 р.
**Голова методичної ради** **Олег КЛІЩ**

## ВСТУП

**Мета вивчення дисципліни «Архітектура будівель і споруд»** – формування у здобувачів освіти системи знань про основні принципи архітектурного проєктування, функціональну організацію, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення будівель і споруд різного призначення, а також набуття практичних навичок аналізу архітектурних рішень, застосування нормативних вимог і розроблення основних елементів архітектурних проєктів з урахуванням функціональних, естетичних, конструктивних, економічних та експлуатаційних вимог.

**Предмет навчальної дисципліни** – основні принципи, методи та засоби архітектурного проєктування будівель і споруд різного призначення, закономірності формування архітектурного середовища, функціонально-планувальна організація приміщень, класифікація будівель за призначенням, поверховістю та конструктивними схемами, нормативні вимоги до проєктування житлових, громадських, виробничих і складських будівель.

**Завдання навчальної дисципліни**

- сформувати у здобувачів освіти розуміння архітектури як середовища життєдіяльності людини та її взаємозв'язку з містобудуванням і будівництвом;
- ознайомити з основними поняттями, термінами, принципами та етапами архітектурного проєктування;
- ознайомити з нормативно-технічною документацією, державними будівельними нормами та стандартами у сфері архітектури й будівництва;
- сформувати знання про класифікацію будівель і споруд за функціональним призначенням, поверховістю та конструктивними схемами;
- вивчити основні принципи функціональної та об'ємно-планувальної організації житлових будівель, квартир і окремих приміщень;
- ознайомити з особливостями проєктування малоповерхових садибних і багатоквартирних житлових будівель;
- сформувати знання про класифікацію громадських будівель, їхню функціональну структуру та основні вимоги до організації приміщень;
- ознайомити з основними принципами проєктування виробничих, промислових і складських будівель;
- навчити аналізувати архітектурні рішення, визначати функціональні зв'язки між приміщеннями та обґрунтовувати принципи їхнього розміщення;
- сформувати практичні навички читання й аналізу архітектурних креслень, планів, розрізів і фасадів будівель;

- навчити узгоджувати архітектурно-планувальні рішення з конструктивними, інженерними та функціональними вимогами;
- сформувати розуміння принципів безпеки, доступності, раціонального використання простору, енергоефективності та комфортності архітектурного середовища.

**У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен знати:**

- основні поняття, терміни та принципи архітектури, містобудування й архітектурного проєктування;
- основні етапи архітектурного проєктування та вимоги до складу проєктної документації;
- класифікацію нормативних документів у сфері архітектури та будівництва, основні положення чинних ДБН і ДСТУ;
- основні вимоги до будівель і споруд різного функціонального призначення;
- класифікацію будівель за типом, призначенням, поверховістю та конструктивними схемами;
- принципи поєднання різних функцій в одній будівлі та особливості організації функціональних зон;
- основні принципи об’ємно-планувальної організації житлових будівель, квартир і житлових приміщень;
- особливості проєктування малоповерхових садибних і багатоквартирних житлових будівель;
- принципи функціональної організації громадських будівель, склад і призначення їхніх основних приміщень;
- основні вимоги до функціональної організації виробничих, промислових і складських будівель;
- принципи взаємозв’язку архітектурно-планувальних, конструктивних та інженерних рішень;
- основні вимоги до безпеки, доступності, природного освітлення, комфортності та енергоефективності будівель;
- правила читання архітектурних креслень, планів, розрізів, фасадів і схем функціонального зонування.

**У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен вміти:**

- використовувати основні архітектурні поняття та терміни під час аналізу й розроблення проєктних рішень;
- знаходити та застосовувати нормативні документи для вирішення навчальних і практичних завдань з архітектурного проєктування;
- класифікувати будівлі та споруди за функціональним призначенням, поверховістю та конструктивними схемами;

- визначати основні функціональні зони будівлі та встановлювати взаємозв’язки між її приміщеннями;
- аналізувати й обґрунтовувати об’ємно-планувальні рішення житлових будівель, квартир та окремих приміщень;
- визначати основні вимоги до функціональної організації громадських будівель відповідно до їхнього призначення;
- аналізувати особливості архітектурно-планувальних рішень виробничих, промислових і складських будівель;
- читати й аналізувати архітектурні креслення, плани поверхів, розрізи та фасади;
- розробляти принципові схеми функціонального зонування та попередні об’ємно-планувальні рішення будівель;
- узгоджувати архітектурні рішення з конструктивними особливостями будівель та розміщенням інженерних комунікацій;
- оцінювати відповідність проєктних рішень основним нормативним вимогам щодо безпеки, доступності, функціональності та комфорту;
- користуватися нормативною, довідковою та навчальною літературою для обґрунтування архітектурних рішень;
- обґрунтовувати вибір архітектурно-планувальних рішень з урахуванням призначення будівлі, потреб користувачів і раціонального використання простору.

## ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| | | Денна форма | Заочна форма |
|---|---|---|---|
| **Курс** | | **4** | **4** |
| **Семестр** | | **8** | **8** |
| **Кількість кредитів ECTS (год.)** | | **3 (90 годин)** | **3 (90 годин)** |
| **Аудиторні навчальні заняття, год.** | **лекції** | **20** | **2** |
| | **практичні** | **20** | **6** |
| **Самостійна робота, год** | | **50** | **82** |
| **Підсумковий контроль, год.** | | **30** | **30** |
| **Форма підсумкового контролю** | | **екзамен** | **екзамен** |

## СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| **Пререквізити** | **Постреквізити** |
|---|---|
| Вступ у спеціальність | Кваліфікаційна робота |
| Будівельне креслення | |
| Будівельні конструкції | |

## ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Архітектура будівель і споруд» згідно з освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія»

| **Результати навчання** | **Код та назва компетентності** |
|---|---|
| РН 5. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами, у тому числі з питань будівництва та цивільної інженерії.<br>РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані.<br>РН 7. Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об’єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.<br>РН 8. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.<br>РН 9. Виконувати робочі креслення, читати та корегувати їх, розуміти роботу відповідних конструктивних елементів будівель, споруд та інженерних систем.<br>РН 10. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних | ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.<br>ЗК 5. Здатність спілкуватись державною мовою, як усно, так і письмово.<br>ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.<br>СК 1. Здатність користуватися нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проєктування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.<br>СК 2. Здатність читати та виконувати креслення, аналізувати структурну схему будівель, знати роботу окремих типових елементів конструкцій та їх взаємодію. СК 3. Здатність ефективно застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби і конструкції під час проєктування та зведення об’єктів будівництва на основі їх технічних характеристик, властивостей і технології виготовлення. |

| | |
|---|---|
| матеріалів, виробів і конструкцій на підставі аналізу їх технічних характеристик і властивостей, а також урахування економічних, екологічних та етичних аспектів.<br>РН 13. Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.<br>РН 14. Аналізувати вплив інженерно-геологічних особливостей території будівництва під час проєктування і зведенні об’єктів будівництва та інженерних мереж, оцінювати стійкість відповідних об’єктів та мереж.<br>РН 17. Самостійно складати та аналізувати елементи проєктно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проєктування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.<br>РН 19. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.<br>РН 20. Визначати відповідність теплотехнічних параметрів огороджувальних конструкцій чинним вимогам енергозбереження на засадах дотримання екологічної безпеки та ощадливого використання ресурсів.<br>РН 21 Здійснювати високотехнологічне проєктування будівельних об'єктів на підставі інтеграції технологій інформаційного моделювання (BIM) та інструментів штучного інтелекту (AI).<br>РН 22 Обґрунтовувати та впроваджувати інженернотехнічні рішення для створення безбар'єрного життєвого середовища на підставі аналізу потреб усіх категорій користувачів, а також урахування вимог соціальної відповідальності та інклюзивної безпеки. | СК 7. Здатність розробляти і застосовувати типові об’ємно-планувальні і конструктивні рішення..<br>СК 8. Здатність вирішувати завдання проєктування, зведення об’єктів будівництва та прокладання інженерних мереж у різних топографічних та геологічних умовах.<br>СК 9. Уміння використовувати основи дизайну, моделювання і макетування під час проєктування об’єктів будівництва та інженерних мереж, уміння їх використовувати у професійній діяльності.<br>СК 14. Здатність застосовувати інформаційні системи і технології для професійної діяльності у галузі будівництва та цивільної інженерії.<br>СК 15. Здатність обирати, обгрунтовувати та інтегрувати сучасні енергоефективні матеріали в конструктивні рішення для мінімізації теплових втрат та підвищення класу енергоефективності будівель.<br>СК 16. Здатність використовувати елементи інформаційного моделювання будівель (BIM) в поєднанні з інструментами штучного інтелекту (AI) для автоматизації процесів проєктування та оптимізації конструктивних рішень. СК 17. Здатність проєктувати архітектурні об’єкти, що базуються на принципах безбар’єрності, ергономіки, забезпечуючи рівний доступ, комфорт і безпеку для всіх верств населення. |

## ПОЛІТИКА КУРСУ

### ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі ЗВО «Університету Короля Данила», студенти зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, графік освітнього процесу й вимоги навчального плану.
Усі пропущені студентом заняття повинні бути відпрацьовані. Якщо студент/студентка відсутній/відсутня з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки й консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в установлений термін

### ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту Університету, Положення про Фаховий коледж і Положення про організацію освітнього процесу.
1. Здобувач повинен з'являтися на заняття без запізнень. Про початок і закінчення занять інформує розклад, доступний в електронному вигляді.
2. Здобувачі заходять в аудиторію тільки після того, як її залишать викладач і група, що мали там попереднє заняття.
3. Здобувачі повинні бути в аудиторії перед початком заняття, приходити раніше викладача.
4. Перед початком заняття здобувач має вимкнути звук мобільного телефона й інших пристроїв. Таке міжнародне правило етикету стосується не тільки навчального процесу, а й будь-яких офіційних заходів. Користуватися ґаджетами під час заняття в цілях, що не пов'язані з навчальним процесом чи порушують його, не дозволяється.
5. В аудиторії слід поводитися виховано, стримано, уважно слухати викладача й бути активним учасником освітнього процесу.
6. Потрібно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими й виваженими у спілкуванні зі студентами й викладачами.
7. У разі дистанційної форми навчання присутність здобувача на практичному занятті передбачає обов'язково ввімкнуту камеру, а також активність та уважність.

### ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.

Під час виконання письмових, тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
Здобувач зобов’язаний:
1. Поважати права всіх членів академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема.
2. Дотримуватися гендерної, расової, етнокультурної, міжконфесійної та політичної толерантності.
3. Не фальшувати, не підробляти документи, що стосуються навчального процесу.
4. Не списувати, не використовувати шпаргалки й інші підказки під час проміжного чи підсумкового контролю.
5. Поводитися гідно, навчатися сумлінно, бути чесним у міжособистісному спілкуванні.
6. Не пропонувати й не надавати членам академічної спільноти ЗВО «Університет Короля Данила», Фахового коледжу зокрема, неправомірної вигоди, не займатися протекціонізмом.

**ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ**

Відпрацювання пропущених занять проводиться протягом 3-х тижнів, після того як студент повернувся на заняття, згідно графіку відпрацювань (вказано на сторінці навчальної дисципліни в СДО), у формі відповідно до пропущеного заняття.
Роботи, які здає здобувач освіти з порушенням терміну без поважних причин, не оцінюються;
Відповідно до Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила» усі пропущені заняття, а також отримані негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль) балів без права перездачі.

**ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ (ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ)**

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відбувається відповідно до Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового коледжу ЗВО «Університет Короля Данила»

**МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

| Результати навчання | Методи навчання | Форми та методи оцінювання |
|---|---|---|
| Освітній компонент «Архітектура будівель і споруд» | | |
| РН 5. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та | Практичні роботи (аналіз, та оцінка). | Практичні роботи, екзамен |

| | | |
|---|---|---|
| іноземною мовами, у тому числі з питань будівництва та цивільної інженерії.<br>РН 6. Здійснювати пошук інформації, необхідної для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми, у тому числі за допомогою сучасних інформаційних технологій, ідентифікувати, аналізувати та оцінювати отримані дані.<br>РН 7. Аналізувати можливі ризики, виявляти чинники впливу для запобігання нещасним випадкам та аваріям на об’єктах будівництва; володіти основними методами захисту навколишнього середовища від можливих наслідків виробничої діяльності.<br>РН 8. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно застосовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.<br>РН 9. Виконувати робочі креслення, читати та корегувати їх, розуміти роботу відповідних конструктивних елементів будівель, споруд та інженерних систем.<br>РН 10. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на підставі аналізу їх технічних характеристик і властивостей, а також урахування економічних, екологічних та етичних аспектів.<br>РН 13. Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.<br>РН 14. Аналізувати вплив інженерно-геологічних | Інтерактивні методи (Використання відео-оглядів).<br>Кейсовий метод ( обговорення кейсів з реальних будівельних проектів) | |

| | | |
|---|---|---|
| особливостей території будівництва під час проєктування і зведенні об’єктів будівництва та інженерних мереж, оцінювати стійкість відповідних об’єктів та мереж.<br>РН 17. Самостійно складати та аналізувати елементи проєктно-технологічної та кошторисно-договірної документації, виконувати техніко-економічне обґрунтування, оцінювати економічні ризики під час проєктування, будівництва ремонту і експлуатації будівель, споруд та інженерних систем.<br>РН 19. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.<br>РН 20. Визначати відповідність теплотехнічних параметрів огороджувальних конструкцій чинним<br>вимогам енергозбереження на засадах дотримання екологічної безпеки та ощадливого використання ресурсів.<br>РН 21 Здійснювати високотехнологічне проєктування будівельних об'єктів на підставі інтеграції технологій інформаційного моделювання (BIM) та інструментів штучного інтелекту (AI).<br>РН 22 Обґрунтовувати та впроваджувати інженернотехнічні рішення для створення безбар'єрного життєвого середовища на підставі аналізу потреб усіх категорій користувачів, а також урахування вимог соціальної відповідальності та інклюзивної безпеки. | | |

## ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання студентів 4 курсу за освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія» здійснюється відповідно до «Положення про систему контролю та оцінювання знань здобувачів освіти Фахового Коледжу ЗВО «Університету Короля Данила». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

**Поточний контроль** (в т. ч. контроль самостійної роботи та форми самоконтролю) – усне опитування та виконання письмових завдань, виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною 4х-бальною шкалою. Фіксація поточного контролю здійснюється в "Електронному журналі обліку успішності академічної групи". У разі відсутності студента на занятті виставляється "н".

За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 60-бальну шкалу.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані навчальної дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять (поточний контроль). Поточний контроль самостійної роботи передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, есе, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

**Підсумковий контроль** проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Архітектура будівель і споруд», після завершення вивчення дисципліни.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі захисту письмових робіт.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше,

вважаються такими, що не склали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

**Самоконтроль** передбачений у формі питань для самоконтролю, які розміщено на сторінці навчальної дисципліни «Архітектура будівель і споруд» в Системі дистанційної освіти та виконанні практичних завдань, виконуючи які здобувачі фахової передвищої освіти мають можливість самостійно перевірити правильність виконання та проаналізувати неправильні результати.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

(за 4-бальною шкалою)

| Шкала в балах | Оцінка шкали ECTS | Національна шкала |
|---|---|---|
| 90-100 балів | A | 5 («відмінно») |
| 83-89 балів | B | 4 («дуже добре») |
| 75-82 бали | C | 4 («добре») |
| 67-74 бали | D | 3 («задовільно») |
| 60-66 балів | E | 3 («достатньо») |
| 35-59 балів | FX | 2 («незадовільно») |
| 0-34 бали | F | 2 («неприйнятно») |

При цьому, оцінки повинні відповідати таким критеріям:

**«відмінно»** – здобувач освіти міцно, глибоко й всебічно засвоїв теоретичні та практичні основи архітектурного проєктування будівель і споруд різного функціонального призначення; вільно орієнтується в чинних будівельних нормах і стандартах (ДБН, ДСТУ), що регламентують проєктування житлових, громадських, виробничих і складських будівель. Досконало знає принципи функціональної та об’ємно-планувальної організації будівель, класифікацію за призначенням, поверховістю та конструктивними схемами, особливості проєктування житлових і громадських приміщень. Уміє читати й аналізувати

архітектурні креслення, плани, розрізи та фасади, обґрунтовано розробляти об’ємно-планувальні рішення з урахуванням функціональних, конструктивних, естетичних і нормативних вимог. Демонструє високий рівень архітектурного мислення, самостійно розв’язує складні проєктні завдання та грамотно оформлює проєктну документацію відповідно до нормативних вимог;

**«дуже добре»** – здобувач освіти добре й систематично засвоїв теоретичний матеріал дисципліни, вільно орієнтується в нормативно-технічній документації та принципах архітектурного проєктування будівель різного призначення. Самостійно й правильно виконує практичні завдання, класифікує будівлі за основними ознаками, визначає функціональні зони та взаємозв’язки між приміщеннями, читає архітектурні креслення й обґрунтовує об’ємно-планувальні рішення. Грамотно й логічно пояснює прийняті архітектурні рішення, проте під час розроблення планувальних схем, визначення параметрів приміщень або оформлення креслень припускається незначних неточностей, які спроможний самостійно виправити за вказівкою викладача;

**«добре»** – здобувач освіти в цілому засвоїв теоретичний зміст дисципліни, володіє основними принципами архітектурного проєктування та нормативними вимогами до будівель і споруд. Уміє користуватися нормативною та довідковою літературою, класифікувати основні типи будівель, визначати призначення приміщень, читати архітектурні креслення та розробляти базові об’ємно-планувальні рішення. Проте під час виконання практичних завдань або захисту результатів припускається окремих неточностей, не завжди послідовно обґрунтовує прийняті архітектурні рішення та відчуває певні труднощі під час узгодження функціональних, конструктивних і нормативних вимог до проєктованої будівлі;

**«задовільно»** – здобувач освіти в основному опанував теоретичний матеріал, знає базові поняття, термінологію та основні принципи архітектурного проєктування. Має загальне уявлення про класифікацію будівель і споруд, особливості функціональної організації житлових, громадських і виробничих будівель, а також про основні вимоги будівельних норм. Під час виконання практичних завдань виявляє недостатню впевненість у застосуванні нормативних вимог, припускається помітних помилок у планувальних рішеннях, читанні креслень або визначенні функціональних зв’язків між приміщеннями. Відповідає непереконливо, потребує навідних запитань і допомоги викладача для виявлення та виправлення помилок;

**«достатньо»** – здобувач освіти володіє лише окремими фрагментами навчального матеріалу, не має цілісного розуміння принципів архітектурного проєктування та функціонально-планувальної організації будівель. Виявляє суттєві прогалини у знанні основної термінології, нормативної бази, класифікації будівель і принципів організації приміщень. Під час виконання практичних завдань припускається значних помилок, має труднощі з читанням архітектурних креслень, визначенням функціональних зон і розробленням планувальних рішень, не здатний самостійно обґрунтувати основні проєктні рішення. Потребує додаткового опрацювання навчального матеріалу й повторного складання підсумкового контролю;

**«незадовільно»** – здобувач освіти не опанував основного навчального матеріалу дисципліни, не знає базових понять, термінів і принципів архітектурного проєктування будівель і споруд. Майже не орієнтується в нормативно-технічній документації, не розуміє основних принципів функціональної та об'ємно-планувальної організації будівель, не вміє читати архітектурні креслення та визначати призначення основних приміщень. Не може пояснити особливості проєктування житлових, громадських і виробничих будівель або обґрунтувати найпростіші архітектурні рішення. Практичні навички не сформовані або є недостатніми для виконання типових навчальних завдань;
**«неприйнятно»** – здобувач освіти не опанував навчального матеріалу дисципліни, не знає основних понять, термінів і принципів архітектурного проєктування. Не володіє базовими знаннями про класифікацію будівель і споруд, функціональну організацію приміщень та основні вимоги до проєктування житлових, громадських і виробничих будівель. Практичні навички читання архітектурних креслень, аналізу планувальних рішень і роботи з проєктною документацією відсутні. Виконані завдання містять грубі помилки, зокрема такі, що свідчать про нерозуміння функціональних, конструктивних і нормативних вимог до будівель. Здобувач освіти не демонструє необхідного рівня компетентностей для успішного завершення дисципліни та потребує повторного вивчення навчального матеріалу.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

## 1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Тема 1. Вступ до архітектури. Основні поняття та терміни.**

1. Архітектура як середовище життєдіяльності людини.
2. Взаємозв'язок архітектури та містобудування.
3. Основні етапи розвитку архітектури.
4. Взаємозв'язок архітектури, будівництва та конструктивних рішень.

**Тема 2. Нормативна база архітектурного проєктування.**

1. Класифікація нормативних документів у сфері архітектури та будівництва.
2. Основні вимоги до будівель і споруд.
3. Застосування ДБН і ДСТУ в архітектурному проєктуванні.
4. Стадії проєктування та склад проєктної документації.

**Тема 3. Класифікація будівель і споруд.**

1. Класифікація будівель за призначенням, поверховістю та конструктивними схемами.
2. Основні типи будівель і споруд.
3. Функціональні особливості будівель різного призначення.
4. Поєднання різних функцій в одній будівлі.

**Тема 4. Основи об'ємно-планувальних і конструктивних рішень будівель**.

1. Поняття об'ємно-планувальної структури будівлі.
2. Основні елементи будівель і споруд.
3. Конструктивні схеми та їх вплив на архітектурне рішення.
4. Координаційні осі, модульна система та основні параметри будівель.

**Тема 5. Архітектурне проєктування житлових будівель.**

1. Класифікація житлових будівель.
2. Особливості проєктування малоповерхових садибних і багатоквартирних житлових будинків.
3. Функціональна організація квартир.
4. Принципи розміщення житлових і нежитлових приміщень.
5. Основні вимоги до комфорту, освітлення та інсоляції житлових приміщень.

**Тема 6. Архітектурно-планувальна організація житлових приміщень.**

1. Функціональне зонування квартир і житлових будинків.
2. Організація житлових кімнат, кухонь, санітарно-гігієнічних та допоміжних приміщень.
3. Взаємозв'язок між приміщеннями та організація внутрішніх комунікацій.
4. Вимоги до ергономіки, природного освітлення та провітрювання.
5. Поняття інклюзії та інклюзивної безпеки.

**Тема 7. Архітектурне проєктування громадських будівель.**

1. Класифікація громадських будівель і споруд.

2. Основні вимоги до функціональної організації громадських будівель.

3. Принципи формування громадських просторів.

4. Організація вхідних груп, комунікаційних зон і приміщень різного призначення.

5. Забезпечення доступності та безпеки користувачів.

**Тема 8. Архітектурне проєктування виробничих, промислових і складських будівель.**

1. Класифікація виробничих і складських будівель.
2. Особливості технологічного та функціонального зонування.
3. Взаємозв’язок технологічного процесу з об’ємно-планувальними рішеннями.
4. Основні конструктивні схеми виробничих будівель.
5. Вимоги до освітлення, вентиляції, транспортування та безпеки.

**Тема 9. Архітектурні конструкції та елементи будівель.**

1. Основні конструктивні елементи будівель: фундаменти, стіни, колони, перекриття, покриття, сходи та перегородки.
2. Основні конструктивні системи будівель.
3. Види будівельних матеріалів і їх застосування.
4. Взаємозв’язок конструктивних рішень з архітектурною виразністю будівлі.

**Тема 10. Основи розроблення та оформлення архітектурної проєктної документації.**

1. Склад архітектурного проєкту.
2. Правила виконання архітектурних креслень.
3. Розроблення планів поверхів, фасадів і розрізів будівель.
4. Умовні графічні позначення, розміри, масштаби та експлікації приміщень.
5. Основні вимоги до оформлення проєктної документації відповідно до чинних нормативних документів.

| 2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| № | Назва теми | Денна форма навчання | | | | Заочна форма навчання | | | |
| | | всього | лекції | практичні заняття | самостійна робота | всього | лекції | практичні заняття | самостійна робота |
| 1 | Вступ до архітектури. Основні поняття та терміни | 6 | 2 | 2 | 2 | 60 | 2 | 2 | 4 |
| 2 | Нормативна база архітектурного проєктування | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 4 |
| 3 | Класифікація будівель і споруд | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 4 |
| 4 | Основи об’ємно-планувальних і конструктивних рішень | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 4 |
| 5 | Архітектурне проєктування житлових будівель | 6 | 2 | 2 | 2 | | | 2 | 6 |
| 6 | Архітектурно-планувальна організація житлових приміщень | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 6 |
| 7 | Архітектурне проєктування громадських будівель | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 6 |
| 8 | Архітектурне проєктування виробничих, промислових і складських будівель. | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 6 |
| 9 | Архітектурні конструкції та елементи будівель. | 6 | 2 | 2 | 2 | | | 2 | 6 |
| 10 | Основи розроблення та оформлення архітектурної проєктної документації. | 6 | 2 | 2 | 2 | | | | 6 |
| **Підсумковий контроль** | | 30 | - | - | - | 30 | - | - | - |
| **Всього годин** | | 90 | 20 | 20 | 20 | 90 | 2 | 6 | 52 |

## 3.ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

| № лекційного заняття | Теми лекцій | Кількість годин | |
|---|---|---|---|
| | | денна форма | заочна форма |
| 1. | Вступ до архітектури. Основні поняття та терміни | 2 | 2 |
| 2. | Нормативна база архітектурного проєктування | 2 | |
| 3. | Класифікація будівель і споруд | 2 | |
| 4. | Основи об’ємно-планувальних і конструктивних рішень | 2 | |
| 5. | Архітектурне проєктування житлових будівель | 2 | |
| 6. | Архітектурно-планувальна організація житлових приміщень | 2 | |
| 7. | Архітектурне проєктування громадських будівель | 2 | |
| 8. | Архітектурне проєктування виробничих, промислових і складських будівель. | 2 | |
| 9. | Архітектурні конструкції та елементи будівель. | 2 | |
| 10. | Основи розроблення та оформлення архітектурної проєктної документації. | 2 | |
| | Всього годин лекційних занять | 20 | 2 |

## 4.ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

| № практичного заняття | Тема заняття | Кількість годин | |
|---|---|---|---|
| | | денна форма | заочна форма |
| 1 | Аналіз нормативної бази архітектурного проєктування. | 2 | 2 |
| 2 | Класифікація будівель і споруд за функціональним призначенням. | 2 | |
| 3 | Аналіз об’ємно-планувальних і конструктивних рішень будівель. | 2 | |
| 4 | Розроблення функціонального зонування житлового будинку. | 2 | |
| 5 | Архітектурно-планувальне рішення квартири. | 2 | |
| 6 | Об’ємно-планувальне рішення садибного житлового будинку. | 2 | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 7 | Архітектурно-планувальна організація громадської будівлі. | 2 | |
| 8 | Аналіз архітектурно-планувальних рішень виробничих і складських будівель. | 2 | 2 |
| 9 | Виконання архітектурних креслень будівлі. | 2 | |
| 10 | Оформлення ескізного архітектурного проєкту | 2 | |
| **Всього годин практичних занять** | | **20** | **6** |

## 5.САМОСТІЙНА РОБОТА

| Назва теми | Зміст завдання для самостійної роботи | Кількість годин (денна форма) | Кількість годин (заочна форма) | Рекомендовані джерела інформації |
|---|---|---|---|---|
| Вступ до архітектури. Основні поняття та терміни | 1. Опрацювати основні нормативні документи, що регламентують проєктування житлових і громадських будівель.<br>2. Дослідити основні вимоги до функціонально-планувальної організації приміщень. | 2 | 4 | 1, 2, 3,10 |
| Нормативна база архітектурного проєктування | 1. Проаналізувати нормативні вимоги до природного освітлення, інсоляції та вентиляції приміщень.<br>2. Визначити основні вимоги до пожежної безпеки, доступності та евакуації людей із будівель. | 2 | 4 | 1,2,4, 10 |
| Класифікація будівель і споруд | 1. Дослідити основні принципи функціонально-планувальної організації громадських будівель. | 2 | 4 | 2,3,5, 10 |
| Основи об’ємно-планувальних і конструктивних рішень | 1. Проаналізувати вплив технологічних процесів на об’ємно-планувальні рішення виробничих будівель. | 2 | 4 | 3,6,7, 10 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 2. Розглянути основні конструктивні схеми громадських і виробничих будівель.<br>3. Визначити принципи узгодження функціональних, конструктивних і технологічних рішень під час проєктування будівель | | | |
| Архітектурне проєктування житлових будівель | 1. Дослідити основні принципи функціонального зонування багатоквартирних житлових будинків.<br>2. Розглянути типи квартир та особливості їхнього планування. | 2 | 6 | 1, 2, 3, 10 |
| Архітектурно-планувальна організація житлових приміщень | 1. Проаналізувати принципи розміщення житлових, допоміжних і санітарно-гігієнічних приміщень.<br>2. Визначити основні вимоги до організації вертикальних і горизонтальних комунікацій у багатоквартирних житлових будинках. | 2 | 6 | 1,2,4, 10 |
| Архітектурне проєктування громадських будівель | 1. Проаналізувати принципи функціонального зонування та розміщення основних, обслуговуючих, допоміжних і санітарно-гігієнічних приміщень у громадських будівлях.<br>2. Визначити основні вимоги до організації вертикальних і горизонтальних комунікацій у громадських будівлях. | 2 | 6 | 2,3,5, 10 |
| Архітектурне проєктування виробничих, промислових і складських будівель. | 1. Проаналізувати принципи функціонально-технологічного зонування та розміщення виробничих, підсобно-допоміжних, складських, адміністративно-побутових і санітарно-гігієнічних приміщень у виробничих будівлях.<br>2. Визначити основні вимоги до організації вертикальних і горизонтальних комунікацій у виробничих будівлях. | 2 | 6 | 3,6,7, 10 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Архітектурні конструкції та елементи будівель. | 1. Проаналізувати основні конструктивні елементи та системи будівель: фундаменти, стіни, колони, перекриття, покриття, сходи та перегородки.<br>2. Визначити види будівельних матеріалів та їх вплив на конструктивні рішення і архітектурну виразність будівлі. | 2 | 6 | 2,3,5, 10 |
| Основи розроблення та оформлення архітектурної проєктної документації. | 1. Дослідити правила нанесення координаційних осей, розмірів, умовних позначень та експлікацій приміщень.<br>2. Визначити основні вимоги до масштабів, графічного оформлення та комплектності архітектурної проєктної документації. | 2 | 6 | 3,6,7, 10 |
| **Всього годин самостійної роботи** | | 30 | 52 | |

## ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття архітектури, основні терміни та визначення
2. Архітектура як середовище життєдіяльності людини
3. Взаємозв'язок архітектури та містобудування
4. Основні етапи розвитку архітектури
5. Взаємозв'язок архітектури, будівництва та конструктивних рішень
6. Класифікація нормативних документів у сфері архітектури та будівництва
7. Основні вимоги до будівель і споруд
8. Застосування ДБН і ДСТУ в архітектурному проєктуванні
9. Стадії проєктування та склад проєктної документації
10. Класифікація будівель за призначенням, поверховістю та конструктивними схемами
11. Основні типи будівель і споруд
12. Функціональні особливості будівель різного призначення
13. Поєднання різних функцій в одній будівлі
14. Об'ємно-планувальна структура будівлі
15. Основні елементи будівель і споруд
16. Конструктивні схеми та їх вплив на архітектурне рішення
17. Координаційні осі, модульна система та основні параметри будівель
18. Класифікація житлових будівель
19. Особливості проєктування малоповерхових садибних житлових будинків
20. Особливості проєктування багатоквартирних житлових будинків
21. Функціональна організація квартири

22. Принципи розміщення житлових і нежитлових приміщень у житловому будинку
23. Основні вимоги до комфорту, природного освітлення та інсоляції житлових приміщень
24. Функціональне зонування квартири та житлового будинку
25. Організація житлових кімнат, кухонь, санітарно-гігієнічних та допоміжних приміщень
26. Взаємозв'язок між приміщеннями та організація внутрішніх комунікацій
27. Вимоги до ергономіки, природного освітлення та провітрювання житлових приміщень
28. Поняття інклюзії та інклюзивної безпеки в архітектурі
29. Класифікація громадських будівель і споруд
30. Основні вимоги до функціональної організації громадських будівель
31. Принципи формування громадських просторів
32. Організація вхідних груп, комунікаційних зон та приміщень різного призначення в громадських будівлях
33. Забезпечення доступності та безпеки користувачів у громадських будівлях
34. Класифікація виробничих та складських будівель
35. Особливості технологічного та функціонального зонування виробничих будівель
36. Вплив технологічного процесу на об'ємно-планувальні рішення виробничих будівель
37. Основні конструктивні схеми виробничих будівель
38. Вимоги до освітлення, вентиляції, транспортування та безпеки у виробничих будівлях
39. Основні конструктивні елементи будівель: фундаменти, стіни, колони, перекриття, покриття, сходи та перегородки
40. Основні конструктивні системи будівель
41. Види будівельних матеріалів та особливості їх застосування
42. Вплив конструктивних рішень на архітектурну виразність будівлі
43. Склад архітектурного проєкту
44. Правила виконання архітектурних креслень
45. Розроблення планів поверхів, фасадів і розрізів будівель
46. Умовні графічні позначення, розміри, масштаби та експлікації приміщень на кресленнях
47. Основні вимоги до оформлення проєктної документації відповідно до чинних нормативних документів.

## РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Основна література

1. Архітектура : короткий словник-довідник / за заг. ред. А. П. Мардера. Київ : Будівельник, 1995. 333 с.
2. Бачинська Л. Г. Архітектура житла: проблеми теорії та практики структуроутворення. Київ : Грамота, 2004.
3. Данчак І. О. Ю., Лінда С. М. Пристосування житлового середовища для потреб людей з обмеженими фізичними можливостями : навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2002.
4. Король В. П. Архітектурне проєктування житла : навч. посіб. Київ : Фенікс, 2006.
5. Гнесь І. Багатоквартирне житло. Тенденції еволюції. Львів : Львівська політехніка, 2013.
6. Нойферт Е. Будівельне проєктування : довідник. 40-ве вид., перероб. і допов. Київ : Фенікс, 2017. 619 с. URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/377077/default (дата звернення: 26.08.2026).

### Додаткова література

7. Шкляр С. П. Ергономіка в архітектурі : конспект лекцій для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 55 с.
8. Сьомка С. В. Ергономіка та ергодизайн : підручник / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2017. 603 с. URL: http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/387538/default (дата звернення: 26.08.2026).

### Електронні інформаційні ресурси

9. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ). URL: https://e-construction.gov.ua (дата звернення: 26.08.2026).

10. База нормативно-правових та нормативно-технічних актів України у сфері будівництва (Budstandart). URL: https://budstandart.com (дата звернення: 26.08.2026).

11.Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: https://mindev.gov.ua (дата звернення: 26.08.2026).

12. Інформаційно-аналітичний портал про будівництво та проєктування «BuildPortal». URL: https://buildportal.com.ua (дата звернення: 26.08.2026).

13.Graphisoft : офіційний вебсайт. URL: https://graphisoft.com/ (дата звернення: 26.08.2026).
14.Graphisoft Community : офіційна база знань та навчальних матеріалів з Archicad. URL: https://community.graphisoft.com/ (дата звернення: 26.08.2026).
15. Офіційна навчальна документація та довідники Autodesk Knowledge Network (AutoCAD / Revit). URL: https://help.autodesk.com (дата звернення: 26.08.2026).